

O MARE RESPONSABILITATE – EDUCAREA ÎN SPIRITUL ECOLOGIC

Prof. Elena But

Ocrotirea și protejarea lumii înconjurătoare constituie una dintre responsabilitățile actuale ale omenirii. Trebuie subliniat faptul că problema mediului este comună tuturor și, în consecință responsabilitatea față de natură este un obiectiv social fundamental. Necesitatea educației ecologice de la cea mai fragedă vârstă, în grădinița de copii, iar apoi la școală, este impusă de amplele transformări prin care trece omenirea în prezent. Degradarea continuă a mediului este un element major al unei crize de civilizație și se datorează intervenției necontrolate a omului în natură.

Educația ecologică trebuie începută de la vârstele cele mai mici, pentru a reuși formarea unei conștiințe ecologice și a unui comportament adecvat. Copiii trebuie să știe că natura este un organism viu, ale cărei componente sunt într-o strânsă intercondiționare și că, fără acești factori naturali, viața nu este posibilă, deci trebuie protejați. Se știe faptul că noțiunile și cunoștințele căpătate în primii ani de viață sunt mai puternic consolidate și aplicate în practică decât cele primite în anii următori.

Orice prilej oferit de activitățile de observare a plantelor și a animalelor, observări spontane, plimbări, excursii, vizionarea de diapozitive, lecturarea unor texte privind fauna și flora terestră, vizionarea și dezbaterăa unor emisiuni TV, trebuie folosite pentru a forma o gândire intuitivă și deductivă a elevilor în raport cu natura, pentru a dezvolta dragostea și respectul față de dorința de a ocroti. Copiii trebuie lăsați să descopere ei înșiși adevărul, acționând în mod practic, deoarece scopul școlii este de a forma creatori și nu indivizi care să repete ceea ce au învățat generațiile precedente.

În calitate de dascăl am încercat întotdeauna să-mi educ elevii în spirit ecologic și pentru aceasta țin neaparat ca atât eu cât și elevii mei să respectăm câteva obiective centrale ale educației ecologice:

- **educarea capacității de a ocroti, proteja și respecta natura;**
- **cultivarea dragostei pentru Terra cu tot ce are ea: apă, animale, plante;**
- **conștientizarea necesității de a economisi apa, energia electrică, lemnul;**
- **educarea copilului în sensul păstrării sănătății mediului în care trăiește;**
- **antrenarea în activități menite să contribuie la îngrijirea unor arbori, a fiecărui metru de spațiu verde pe care îl are la dispoziție;**
- **vizitarea unor rezervații naturale, a unor amenajări speciale destinate creșterii unor plante și animale care sunt ocrotite de lege;**

Pornind de la acest ultim obiectiv și profitând de faptul că avem posibilitatea de a trăi în mijlocul naturii în special datorită faptului că avem bunicii la țară, realizăm împreună cu elevii diferite excursii și drumeții pentru cunoașterea unor elemente ce compun mediul natural, a felului în care natura determină o viață sănătoasă pentru om, dar și pentru celelalte viețuitoare, a felului în care omul a influențat natura: colecționăm semințe, plante, frunze, ierbare, insectare, realizăm albume foto. Pentru a-și îmbogăți portofoliul cu materiale din natură, ei realizează desene pe diferite teme.

De asemenea îi învăț să selecteze deșeurile menajere și să le depoziteze în locuri și spații specifice. Le amintesc că în grădina bunicilor, elevii ar putea exersa în fiecare primăvară cum să planteze un pomișor, fie el ornamental, fie pom fructifer, fie alte tipuri de plante, după ce am învățat să plantăm pomișori în parcul școlii. Îi îndrum să îngrijească plante și animale mici (papagali, hamsteri, iepuri de casă, păsări de curte).

Impresia deosebită lăsată copiilor în urma observărilor spontane în natură cu ocazia plimbărilor, vizitelor, drumețiilor creează posibilitatea executării ulterioare în cadrul activităților plastice a unor teme cu valențe educative: “Cea mai frumoasa gradina”, „Frumusețile naturii”, “Floarea preferată”.

Cu ocazia drumețiilor, elevii au posibilitatea să admire natura, să-și lărgescă sfera de cunoștințe, să culeagă plante medicinale despre care au aflat că sunt benefice în tratarea diferitelor afecțiuni și plante ornamentale pe care le-am presat și am realizat un ierbar.

Observând flori căzute pe alei, care fuseseră rupte din ronduri, copaci ruți, copaci pe a căror coajă sunt scrijelite diverse nume, desene, hârtii împrăștiate, copilul înțelege că toate acestea denotă o anumită mentalitate de dezinteres și pot duce la degradarea naturii.

De asemenea înțelege că este o datorie cetățenească, o datorie de conștiință și etică să contribuim la ocrotirea naturii pentru că natura aparține nu numai generației actuale, ci cu deosebire generațiilor viitoare în care ne proiectăm idealurile, cu toate speranțele noastre.

Dacă este realizată din pasiune, învățându-i pe copii să iubească natura, educația ecologică constituie un important mijloc de educare a copiilor pentru viață, pentru transformarea lor în cetățeni responsabili care vor apăra, iubi și respecta natura.